

Programma van eisen Accountant

Inleiding

In deze bijlage wordt beschreven waar de accountant aan moet voldoen om voor gunning in aanmerking te komen. Het Programma van Eisen (PvE) bevat:

- De in acht te nemen wet- en regelgeving waar de opdrachtnemer aan moet voldoen;
- Een omschrijving van het takenpakket;
- De toe te passen goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties) bij de controle van de jaarrekening;
- De apart te controleren deelverantwoordingen en de daarbij toe te passen omvang bases en goedkeuringstoleranties (en afwijkende rapporteringstoleranties);
- De inrichtingseisen voor het verslag van bevindingen;
- De eventueel aanvullende uit te voeren tussentijdse controles;
- De frequentie en inrichtingseisen van de aanvullende tussentijdse rapportering;
- De posten van de jaarrekening en deelverantwoordingen met bijbehorende afwijkende rapporteringstoleranties, waaraan de accountant bij zijn controle specifiek aandacht dient te besteden op verzoek van het algemeen bestuur.

Wetgeving

De controle van de op basis van artikel 197 Gemeentewet vereiste jaarrekening is een verplichting die volgt uit artikel 213, tweede lid, van de Gemeentewet. Verder is de controle gebaseerd op de het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) juncto artikel 186 Gemeentewet en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden juncto artikel 213, zesde lid, van de Gemeentewet. Daarnaast is artikel 2 van de Controleverordening gemeenschappelijke regeling (GR) Heesch-West (2014) juncto artikel 213, eerste lid, van de Gemeentewet van belang. Daarin staat dat het algemeen bestuur van de GR Heesch West opdrachtgever is voor de accountantscontrole en dat zij een Programma van Eisen vaststelt.

Takenpakket

De taken van de accountant, en aard en de omvang ervan, worden door de accountant bepaald op basis van de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants en de door de beroepsorganisatie uitgevaardigde richtlijnen voor de accountantscontrole. De controle van de jaarrekening richt zich op het vaststellen van de getrouwheid van de jaarrekening en op de rechtmatigheid van het gevoerde beheer. De taken omvatten:

1. De in opdracht van het algemeen bestuur uit te voeren algemene controle van de jaarrekening;
2. De natuurlijke adviesfunctie ten aanzien van adviezen die direct voortvloeien uit controlebevindingen en/of gevolg zijn van de uitkomsten van besprekingen van (concept) rapportages;
3. Het jaarlijks onderzoeken van de opzet en de werking van de belangrijkste administratief organisatorische processen en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle;
4. Het uitbrengen van een accountantsrapport (verslag van bevindingen) aan het AB;
5. Het uitvoeren van een interimcontrole;
6. Het eenmaal per jaar, na de interimcontrole, uitbrengen van een management-letter aan het dagelijks bestuur (DB) en het management;
7. Periodiek overleg met het verantwoordelijke management voor het financiële beheer;
8. Jaarlijks overleg met een vertegenwoordiger van het AB en/of DB en/of het verantwoordelijke management voor het financiële beheer.

Algemene controle van de jaarrekening

Heesch West stelt een planning op voor de totstandkoming en de bestuurlijke behandeling van haar jaarrekening. De jaarrekening wordt jaarlijks midden van het jaar in de vergadering van het AB behandeld. Als de precieze datum bepaald is, wordt in overleg met de accountant de planning voor de controle, het uitbrengen van de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen vastgesteld. Dit overleg vindt plaats vóór 1 januari van het betreffende verantwoordingsjaar. De jaarrekeningcontrole wordt uitgevoerd en afgerond (inclusief de rapportages) in de vooraf afgesproken periode. Omdat wel vaststaat dat de jaarrekening jaarlijks medio het jaar aan het AB wordt voorgelegd, moeten het definitieve accountantsverslag en de controleverklaring tenminste op 1 juni van het betreffende jaar klaar zijn.

Van de accountant wordt inlevingsvermogen in een bestuurlijke omgeving en meedenkend vermogen leidend tot oplossingsgerichte op het takenpakket van het DB en AB afgestemde rapportages verwacht. Daarnaast wordt van de accountant verwacht dat de op te leveren rapportages en overige stukken gedurende een boekjaar een goede onderlinge samenhang kennen, alsook de rapportages over meerdere jaren in samenhang gebracht worden.

De conceptrapportages inzake de jaarrekening (accountantsverklaring en rapport van bevindingen) en de rapportage over de speerpunten ten behoeve van het DB worden vooraf besproken met de directie ter verifiëring van de geconstateerde feiten.

De accountant zal aanwezig zijn in de vergadering van het DB waarin de jaarrekening wordt behandeld en zal daarin een toelichting geven op de uitgebrachte rapportages en eventuele nadere vragen over zowel de controleaanpak als de controlebevindingen beantwoorden. Deze en overige contactmomenten staan in onderstaande paragraaf.

Natuurlijke adviesfunctie

De accountant voorziet in de natuurlijke adviesfunctie. Daar wordt onder verstaan het gevraagd en ongevraagd adviseren, zowel mondeling als schriftelijk, over alle activiteiten ten behoeve van het AB, DB en de directie, voor zover dat direct voortvloeit uit de controleopdracht. Het betreft adviezen die:

- Een logisch gevolg zijn van de controlebevindingen;
- Een logisch gevolg zijn van de uitkomsten van besprekingen van bepaalde rapportages;
- Betrekking hebben op ontwikkelingen binnen Heesch West, zoals het beoordelen van nieuwe procedures, andere werkwijzen en de inrichting van de administratieve organisatie;
- Voortvloeien uit ontwikkelingen op het vakgebied, die van belang zijn voor Heesch West;
- Voortvloeien uit informatie op het gebied van wet- en regelgeving, die van belang zijn voor Heesch West;
- Voortvloeien uit actuele relevante analyses en benchmarks van gemeenten en/of regionale bedrijventerreinen die van belang zijn voor Heesch West.

Tot de natuurlijke adviesfunctie behoort ook de signalerende functie met betrekking tot de huidige omstandigheden, toekomstige ontwikkelingen en eventuele risico's. Een risicobenadering met oplossingsrichting voor Heesch West is hierbij van belang.

Overleg met ambtelijke organisatie en directie van Heesch West wordt gezien als onderdeel van de natuurlijke adviesfunctie; met inachtneming van de verschillende posities, taken en verantwoordelijkheden van alle partijen. Alle kosten behorend bij de natuurlijke adviesfunctie zitten in de opdracht.

AO/IC

Heesch West vindt het van belang dat de AO/IC op orde is. Interne beheersing raakt ook de aanstaande wetswijziging dat het ^{5.1.2.e} vanaf het boekjaar 2021 zelf een rechtmatigheidsverantwoording moet afgeven in haar jaarstukken. Van de accountant wordt bij de inschrijving een beschouwing op deze wetswijziging verwacht. Verder geeft de accountant bij de inschrijving aan welke activiteiten noodzakelijk en waardevol zijn om de interne beheersing op orde te

houden. Daarbij wordt een proactieve houding en advisering verwacht ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording.

Verslaglegging

Na afloop van de jaarrekeningcontrole brengt de accountant een concept accountantsverslag uit, een definitief accountantsverslag en een controleverklaring. Voor de inrichtingseisen ervan wordt verwezen naar de betreffende onderstaande paragraaf. Deze documenten worden in ieder geval met de controller en directeur van Heesch West en mogelijk ook met de het DB besproken. Het definitieve accountantsverslag en de controleverklaring worden gericht aan het AB met een afschrift daarvan aan het DB. Indien de accountant tijdens de controle afwijkingen constateert die leiden tot het niet afgeven van een goedkeurende verklaring, dan meldt de accountant dit meteen aan de directeur van Heesch West, controller en het AB.

Naast het accountantsverslag brengt de accountant op basis van de interimcontrole ook een managementletter uit. Deze interimcontrole vindt jaarlijks in het najaar plaats.

Overleg, c.q. contactmomenten

Goede communicatie tussen de accountant en het bestuur, directie en controller (ambtelijke organisatie) is van belang. Er zijn meerdere contactmomenten. Standaard zijn er contactmomenten voor en na de interimcontrole en voor en na de controle van de jaarstukken. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de contactmomenten. Alle kosten ten aanzien van de contactmomenten zitten in de opdracht.

Gesprekspartners	Frequentie	Onderwerp
Algemeen bestuur	Op verzoek	Bijvoorbeeld (voor)bespreken van de managementletter en/of jaarrekening.
Dagelijks bestuur	1x per jaar*	Het kan dan gaan om een toelichting op de managementletter, het accountantsverslag en de controleverklaring.
Directie	1x per jaar	- Toelichting op de managementletter - Toelichting op de jaarrekening
Controller, financieel administrateur en planeconoom	2x per jaar	Ter voorbereiding op de interimcontrole en controle van de jaarrekening.
Ambtelijke organisatie (IC)	2x per jaar	Tussentijdse controles op nader te bepalen dossiers. Denk aan dossiers i.r.t. Inkoop, Financiën en Personeel.

* Het eerste jaar is sowieso een toelichting bij het DB gewenst. Voor de daaropvolgende jaren bestaat de mogelijkheid dat een jaarlijkse toelichting niet altijd gewenst/vereist is.

Goedkeurings- en rapporteringstolerantie

De minimale te hanteren goedkeuringstoleranties bij de controle van de jaarrekening worden voorgeschreven in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado).

De goedkeuringstoleranties zijn vastgelegd in het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening van Heesch West.

Strekking controleverklaring accountant:				
Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤1%	>1%<3%	-	≥3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤3%	>3%<10%	≥10%	-

Naast de goedkeuringstolerantie is sprake van een rapporteringstolerantie. Dit heeft betrekking op het vastgestelde bedrag waarboven de accountant geconstateerde fouten en onzekerheden opneemt in haar verslag van bevindingen. Heesch West hanteert een rapporteringstolerantie van 20% van de goedkeuringstolerantie voor zowel fouten als onzekerheden.

Frequentie en inrichtingseisen voor het verslag van bevindingen

De accountant maakt een verslag van bevindingen ten aanzien van de jaarrekening. Het verslag van bevindingen van de jaarrekening gaat in ieder geval in op het volgende:

- De fouten en onzekerheden met betrekking tot getrouwheid en rechtmatigheid (in relatie tot de controletoleranties);
- De vraag of de inrichting van het financieel beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maakt;
- Daarnaast resterende fouten, onzekerheden, onrechtmatigheden of verbeteringen op het gebied van verslaglegging rekening houdend met de rapporteringstolerantie;
- De eventueel door het AB benoemde specifieke punten van controle, indien van toepassing.

Tussentijdse controles

In beginsel voert de accountant na de jaarlijkse controle van de jaarrekening alleen een interimcontrole uit. Mocht er echter aanleiding toe zijn, dan kan de accountant gevraagd worden tussentijdse extra controles uit te voeren. Het heeft hierbij de voorkeur de eigen accountant hiervoor te vragen, maar Heesch West behoudt de vrijheid een andere accountant te benaderen.

De accountant levert bij de offerte een tarieventabel aan, met daarin uitgesplitst naar functie wat de tarieven zijn voor het uitvoeren van een extra tussentijdse controle of extra diensten.

Frequentie en inhoud van de tussentijdse controles

De managementletter loopt vooruit op de jaarrekening, zodat bij het opstellen van de jaarstukken de bevindingen van de accountant al voor een belangrijk deel bekend zijn. Gelijk aan het verslag van bevindingen wordt in de managementletter ingegaan op:

- De fouten en onzekerheden met betrekking tot getrouwheid en rechtmatigheid (in relatie tot de controletoleranties);
- De vraag of de inrichting van het financieel beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maakt;
- Daarnaast resterende fouten, onzekerheden, onrechtmatigheden of verbeteringen op het gebied van verslaglegging rekening houdend met de rapporteringstolerantie;
- De eventueel door het AB benoemde specifieke punten van controle, indien van toepassing.

Meervoudig onderhandse procedure

Heesch West acht het voor het verstrekken van de onderhavige opdracht geschikt en proportioneel om de meervoudig onderhandse procedure te hanteren. De waarde van deze opdracht overschrijdt de toepasselijke Europese drempelwaarde niet.

Looptijd opdracht

De opdracht bevat de controle voor de boekjaren 2021 tot en met 2024, dit met de mogelijkheid om het 2 jaren te verlengen.

Eventuele deilverantwoordingen en specifieke aandacht

De controle en verantwoording van de Sisa-regelgeving is een integraal onderdeel van de jaarrekeningcontrole. Dat geldt ook voor de bestaande subsidie (momenteel slechts 1 tot een omvang van € 2,688 miljoen, namelijk subsidie provincie). In het Normenkader van Heesch West, wat onderdeel is van het Controleprotocol, staat de externe en interne regelgeving waar de accountant indien nodig haar specifieke aandacht op kan richten.